

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра дошкільної освіти

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з наукової роботи
та міжнародної діяльності

Наталія ВІННІКОВА

«*Вересень*» 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
НАУКОВО-ДОСЛІДНА ІНФРАСТРУКТУРА В ГАЛУЗІ
для аспірантів

спеціальності 012 «Дошкільна освіта»

освітнього рівня третього освітньо-наукового

освітньо-наукової програми «Дошкільна освіта»

Київ – 2025

Розробники:

Козак Людмила Василівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри дошкільної освіти Факультету педагогічної освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Пономаренко Тетяна Олександрівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри дошкільної освіти Факультету педагогічної освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

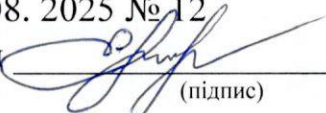
Викладачі:

Козак Людмила Василівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри дошкільної освіти Факультету педагогічної освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Пономаренко Тетяна Олександрівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри дошкільної освіти Факультету педагогічної освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто й затверджено на засіданні кафедри дошкільної освіти

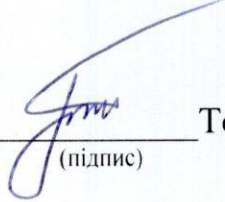
Протокол від 28. 08. 2025 № 12

Завідувач кафедри Олена ПОЛОВІНА
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-наукової програми

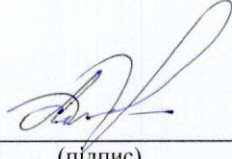
«Дошкільна освіта»

28. 08. 2025 р.

Гарант освітньо-наукової програми Тетяна ПОНОМАРЕНКО
(підпис)

Робочу програму перевірено

01. 09. 2025 р.

Завідувач аспірантури, докторантури Ілона ТРИГУБ
(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» __ 20__., протокол № ____
підпис П.І.Б.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
НАУКОВО-ДОСЛІДНА ІНФРАСТРУКТУРА В ГАЛУЗІ		
Вид дисципліни	Обов’язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4/120, з них: Змістовий модуль «Джерелознавча база дослідження» 2/60; Змістовий модуль «Робота з науковими текстами» 2/60	
Рік навчання	2	2
Семестр	3	3
Кількість змістових модулів з розподілом	2	2
Обсяг кредитів	4	4
Обсяг годин, в тому числі:	120	120
Аудиторні	32	16
Самостійна робота	80	104
Форма семестрового контролю	Залік	
Змістовий модуль І. «Джерелознавча база дослідження»		
Рік навчання	2	2
Семестр	3	3
Кількість змістових модулів з розподілом	1	1
Обсяг кредитів	2	2
Обсяг годин, в тому числі:	60	60
Аудиторні	16	8
Самостійна робота	40	52
Змістовий модуль ІІ. «Робота з науковими текстами»		
Рік навчання	2	2
Семестр	3	3
Кількість змістових модулів з розподілом	1	1
Обсяг кредитів	2	2
Обсяг годин, в тому числі:	60	60
Аудиторні	16	8
Самостійна робота	40	52

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування готовності майбутніх докторів філософії з дошкільної освіти до використання джерелознавчої бази дослідження в науковій та професійній діяльності, до створення, аналізу й презентації наукових текстів як результату наукового дослідження.

Завдання навчальної дисципліни:

– поглиблення, узагальнення знань майбутніх докторів філософії з дошкільної освіти про теоретико-методологічні засади використання джерелознавчої бази дослідження в науковій та професійній діяльності, про створення, аналіз і презентацію наукових текстів як результату наукового дослідження;

– формування в майбутніх докторів філософії з дошкільної освіти вмінь, навичок використання джерелознавчої бази дослідження в науковій та професійній діяльності, створення, аналізу й презентації наукових текстів як результату наукового дослідження;

– актуалізація інтелектуальної активності, інтуїції, гнучкості, оригінальності, об'єктивності, критичності мислення, операцій аналізу, синтезу, співставлення, порівняння процесі використання джерелознавчої бази дослідження в науковій та професійній діяльності й створення, аналізу й презентації наукових текстів як результату наукового дослідження;

– формування моральних цінностей дослідника, академічної доброчесності при виконанні різних наукових завдань.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Науково-дослідна інфраструктура в галузі» відповідно до освітньо-наукової програми спеціальності формуються:

– **інтегральна компетентність:** здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми дошкільної освіти, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне і практичне значення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики;

– **загальні компетентності:**

ЗК 02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

– **спеціальні (фахові, предметні) компетентності:**

СК 06. Здатність інтегрувати знання з різних галузей, продукувати нові ідеї у сфері дошкільної освіти та приймати науково обґрунтовані рішення в професійній діяльності.

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті опрацювання змісту навчальної дисципліни «Науково-дослідна інфраструктура в галузі» здобувач наукового ступеня має досягнути таких результатів навчання:

РН 6	Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу
------	--

	інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи.
РН 8	Застосовувати сучасні методи та інструменти наукових досліджень та інноваційної діяльності для отримання нових знань та/або розв'язання комплексних проблем у сфері дошкільної освіти й у дотичних міждисциплінарних напрямках.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт:		
		Аудиторна		Самостійна
		Лекції	Семінари	
Змістовий модуль I. «Джерелознавча база дослідження»				
Тема 1. Предмет, завдання і структура джерелознавства	12	2	2	8
Тема 2. Класифікація джерельної бази	10	2		8
Тема 3. Основи методології та методики джерелознавства	10	2		8
Тема 4. Інформаційне забезпечення науково-педагогічних досліджень	12	2	2	8
Тема 5. Наукові педагогічні видання України та світу	12	2	2	8
Модульний контроль	4			
Разом	60	10	6	40
Змістовий модуль II. «Робота з науковими текстами»				
Тема 1. Науковий текст як результат наукового дослідження	12	2	2	8
Тема 2. Основні види наукових текстів: змістовно-композиційна структура, стилістична специфіка	12	2	2	8
Тема 3. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії як одноосібний науковий рукопис	10	2		8
Тема 4. Презентація наукових текстів	10	2		8
Тема 5. Основи наукового цитування. Плагіат	12	2	2	8
Модульний контроль	4			
Разом	60	10	6	40
Усього	120	20	12	80

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт:		
		Аудиторна		Самостійна
		Лекції	Семінари	

Змістовий модуль І. «Джерелознавча база дослідження»				
Тема 1. Предмет, завдання і структура джерелознавства	12	2		10
Тема 2. Класифікація джерельної бази	12		2	10
Тема 3. Основи методології та методики джерелознавства	12	2		10
Тема 4. Інформаційне забезпечення науково-педагогічних досліджень	12			12
Тема 5. Наукові педагогічні видання України та світу	12		2	10
Разом	60	4	4	52
Змістовий модуль ІІ. «Робота з науковими текстами»				
Тема 1. Науковий текст як результат наукового дослідження	12	2		10
Тема 2. Основні види наукових текстів: змістовно-композиційна структура, стилістична специфіка	10			10
Тема 3. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії як одноосібний науковий рукопис	14	2		12
Тема 4. Презентація наукових текстів	12		2	10
Тема 5. Основи наукового цитування. Плагіат	12		2	10
Разом	60	4	4	52
Усього	120	8	8	104

5. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. «ДЖЕРЕЛОЗНАВЧА БАЗА ДОСЛІДЖЕННЯ»

Тема 1. Предмет, завдання і структура джерелознавства

Предмет і об'єкт джерелознавства. Поняття «історичне джерело», «педагогічне джерело», «історико-педагогічне джерелознавство». Головне завдання джерелознавства. Теоретичні та практичні завдання джерелознавства.

Структура джерелознавства. Внутрішня структура джерелознавства як системи знань про джерела та їх наукове використання. Аналітико-інформаційне джерелознавство як спеціальне вивчення окремих джерел та їх груп. Предметний аспект та функціональна структура джерелознавства. Зв'язок джерелознавства з іншими галузями знання: архівістикою, бібліотекознавством, бібліографією, інформатикою, історіографією.

Ключові слова: джерелознавство, історичне джерело, педагогічне джерело, історико-педагогічне джерелознавство, структура джерелознавства.

Література основна: 1, 5.

Література додаткова: 1, 3, 5, 6.

Тема 2. Класифікація джерельної бази

Наукова класифікація джерел як теоретико-методологічна процедура і метод опанування джерельним матеріалом. Завдання класифікації, вироблення її принципів. Виявлення ознак, які характеризують типові зовнішні або внутрішні особливості різних джерел. Основні варіанти загальної класифікації

історичних джерел. Види джерел. Підходи до класифікації історико-педагогічних джерел.

Ключові слова: джерельна база, класифікація, класифікаційна ознака, класифікаційна схема, типи джерел, види джерел.

Література основна: 1, 2, 4, 5.

Література додаткова: 1, 3-6.

Тема 3. Основи методології та методики джерелознавства

Поняття методології джерелознавства. Принципи наукового дослідження джерел. Специфіка використання основних методологічних принципів наукового пізнання в історико-педагогічному джерелознавстві. Співвідношення принципів роботи з джерелами і джерелознавчих методів.

Поняття методики джерелознавства як сукупності методів і прийомів роботи з історико-педагогічними джерелами. Співвідношення методики та методології джерелознавства. Зміст і структура методів історико-педагогічного джерелознавства. Головні етапи роботи з джерелами. Джерелознавчий аналіз як система дослідницьких процедур. Відбір джерел з теми дослідження.

Ключові слова: методологія джерелознавства, методологія педагогічної науки, принципи дослідження, методика джерелознавства, методи дослідження, загальнонаукові методи, історичні методи, джерелознавчі методи, джерелознавчий аналіз.

Література основна: 1-3, 4, 5.

Література додаткова: 1, 3, 5.

Тема 4. Інформаційне забезпечення науково-педагогічних досліджень

Поняття про наукову інформацію та її роль у про веденні наукових досліджень. Основні ознаки наукової інформації. Основні джерела науково-педагогічної інформації. Джерела інформації та їх використання в науково-дослідній роботі педагога. Первинна та вторинна інформація. Пошук необхідної інформації. Процес збору та аналізу наукової інформації. Інформаційно-пошуковий апарат бібліотеки. Автоматизовані інформаційно-пошукові системи, бази і банки даних, мережа Internet. Техніка роботи зі спеціальною літературою. Етапи вивчення наукових джерел інформації. Методики опрацювання літературних джерел. Оформлення бібліографічного опису.

Ключові слова: наукова інформація, джерела інформації, первинна та вторинна інформація, інформаційно-пошукові системи, Internet.

Література основна: 2-5.

Література додаткова: 2.

Інформаційні джерела: 2, 5, 6.

Інституційні та тематичні репозитарії: 2.

Тема 5. Наукові педагогічні видання України та світу. Наукова комунікація

Наукові педагогічні видання України та світу: пошук, оцінка, ефективна взаємодія. Використання відкритих журнальних систем (OJS — Open Journal

Systems) у пошуку інформації. Сервіси безоплатного доступу до наукової інформації. Наукометричні бази: завдання та принципи роботи.

Система масових наукових заходів: семінари – конференції – симпозиуми – педагогічні читання. Пошук інформації про них. Критерії оцінки й вибору. Правила ефективної участі.

Ключові слова: пошукова система; наукометрика; наукометрична база; фахове видання; Scopus; Web of Science; Google Scholars; OJS; науковий семінар; наукова конференція; симпозиум; педагогічні читання.

Література основна: 4.

Література додаткова: 2.

Інформаційні джерела: 1, 2, 3, 4, 5, 6.

Інституційні та тематичні репозитарії: 1-4.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. «РОБОТА З НАУКОВИМИ ТЕКСТАМИ»

Тема 1. Науковий текст як результат наукового дослідження

Сутність понять «наукове дослідження», «науковий текст». Специфіка наукового тексту, його структура. Загальні вимоги до розроблення змісту наукового тексту. Етапи роботи над науковим текстом. Елементи наукового тексту. Ілюстрації як комплекс зображень у змісті наукового тексту. Таблиці як спосіб подання матеріалу наукового тексту. Посилання на першоджерела в науковому тексті. Список використаних джерел у науковому тексті. Скорочення й додатки в науковому тексті.

Ключові слова: : наукове дослідження, науковий текст, структура, етапи, вимоги, ілюстрації, таблиці, посилання, список, літературні джерела, скорочення, додатки.

Література основна: 1, 2, 4, 5.

Література додаткова: 3, 7, 9, 11.

Інформаційні джерела: 1, 3.

Тема 2. Основні види наукових текстів: змістовно-композиційна структура, стилістична специфіка

Основні види наукових текстів (змістовно-композиційна структура, стилістична специфіка): тези; аналітична записка; наукова стаття; звіт за результатами наукового дослідження; наукова монографія; дисертація; відгуки на дисертацію; рецензії на дисертацію.

Ключові слова: тези, стаття, звіт, монографія, дисертація, відгук, рецензія.

Література основна: 4.

Література додаткова: 2, 3, 5, 8, 10, 11, 12, 13.

Інформаційні джерела: 4.

Тема 3. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії як

одноосібний науковий рукопис

Дисертація як одноосібний науковий рукопис. Види структури дисертацій, їх характеристика. Універсальна структурно-функціональна модель дисертаційної роботи, функції її компонентів. Понятійний апарат вступу дисертації. Якість тексту дисертаційної роботи, її методологічних, науково-теоретичних, експериментальних (практичних), текстуальних засад. Наукова рефлексія щодо тексту дисертаційної роботи. Стратегії створення тексту дисертаційної роботи. Поради щодо роботи над її текстом.

Ключові слова: дисертація, рукопис, модель, понятійний апарат, якість, рефлексія, стратегія.

Література основна: 1, 2, 4, 5.

Література додаткова: 2, 3, 7, 9.

Тема 4. Презентація наукових текстів

Наукова комунікація, її функції, форми. Технології презентації текстів. Класифікація способів презентації. Рекомендації щодо успішного проведення презентації. Українське мовлення й науковий стиль викладу наукових текстів: загальна характеристика та специфічні риси. Редагування наукового тексту як процес підготовки авторського рукопису до друку. Доповідь за результатами наукового дослідження, її цілі, типи, особливості побудови, недоліки.

Ключові слова: презентація, комунікація, технологія, українське мовлення, науковий стиль, редагування, доповідь.

Література основна: 1, 2, 4, 5.

Література додаткова: 2, 3, 5, 7, 9, 12, 13.

Інформаційні джерела: 2, 4, 5.

Тема 5. Основи наукового цитування. Плагіат

Оформлення посилань і цитат. Пряме, непряме цитування. Цитування з вторинними джерелами. Цитування джерел іноземною мовою. Особливі випадки цитування. Зміна тексту, коментарі та скорочення в цитатах. Перевірка унікальності тексту. Добросовісність дослідника. Сутність поняття «плагіат». Класифікація типів плагіату. Шляхи його виявлення.

Ключові слова: посилання, текст, цитування, коментарі, скорочення, унікальність, добросовісність, плагіат.

Література основна: 3.

Література додаткова: 1, 3, 4, 6, 12, 13.

Інформаційні джерела: 1, 3, 6.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень аспірантів (денна форма)

Вид діяльності аспіранта	Максимальна кількість балів за одиницю	Змістовий модуль І «Джерелознавча база дослідження»		Змістовий модуль ІІ «Робота з науковими текстами»	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	5	5	5	5
Відвідування семінарських занять	1	3	3	3	3
Робота на семінарському занятті	10	3	30	3	30
Виконання завдань для самостійної роботи	5	5	25	5	25
Модульна контрольна робота	25	2	50	2	50
Загальна кількість балів			113		113
Розрахунок коефіцієнту		226:100=2,26			
Коефіцієнт		2,26			

Система оцінювання навчальних досягнень аспірантів (заочна форма)

Вид діяльності аспіранта	Максимальна кількість балів за одиницю	Змістовий модуль І «Джерелознавча база дослідження»		Змістовий модуль ІІ «Робота з науковими текстами»	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2
Відвідування семінарських занять	1	2	2	2	2
Робота на семінарському занятті	10	2	20	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	5	25	5	25
Загальна кількість балів			49		49
Розрахунок коефіцієнту		98:100=0,98			
Коефіцієнт		0,98			

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. «ДЖЕРЕЛОЗНАВЧА БАЗА ДОСЛІДЖЕННЯ»

№	Вид роботи	Кількість годин		Форми звітності
		денна	заочна	
1	Виконання індивідуальних завдань: - охарактеризувати структуру джерелознавства як систему знань про джерела та їх наукове використання. Опрацювати джерельну базу з власної теми дослідження: проаналізувати інформацію з різних джерел, користуватися бібліотечними фондами (традиційними і електронними);	8	10	Доповідь
2	- розкрити специфіку використання основних методологічних принципів наукового пізнання в історико-педагогічному джерелознавстві;	8	10	Доповідь
3	- охарактеризувати джерелознавчі методи; розкрити зміст етапів роботи з джерелами;	8	10	Реферат
4	- проаналізувати та дослідити наукометричні бази Scopus, Web of Science; визначити завдання та принципи їх роботи; здійснити пошук публікацій з тематики дослідження в <u>ResearchGate</u> ; здійснити пошук матеріалів на тему дисертації в статистичній базі даних <u>Statista</u> ;	8	12	Презентація
5	- дослідити наукові педагогічні видання України та світу: пошук, оцінка, ефективна взаємодія; здійснити пошук наукової інформації, використовуючи відкриті журнальні системи та сервіси безкоштовного доступу до наукової інформації.	8	10	Презентація

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. «РОБОТА З НАУКОВИМИ ТЕКСТАМИ»

№	Вид роботи	Кількість годин		Форми звітності
		денна	заочна	
1	Виконання індивідуальних завдань: – розробити будь-який із видів наукового тексту, як результату певного етапу власного наукового дослідження,	8	10	Доповідь

	на засадах урахування загальних вимог до його створення; – скласти список використаних джерел за результатами власного наукового дослідження; – навести приклади таблиць, посилань з власного наукового дослідження;			
2	– скласти звіт за результатами власного наукового дослідження; – розкрити сутність наукової статті й схарактеризувати сучасні вимоги до її написання;	8	10	Презентація Реферат
3	– схарактеризувати стратегію створення тексту власної дисертаційної роботи; – здійснити наукову рефлексію тексту власної дисертаційної роботи;	8	12	Доповідь Презентація
4	– схарактеризувати сутність і структуру редакторського аналізу тексту;	8	10	Реферат
5	– розкрити сутність, класифікацію типів, шляхи виявлення плагіату; – перевірити текст власного наукового дослідження на плагіат.	8	10	Презентація Повідомлення

Критерії оцінювання рівня виконання завдань для самостійної роботи

К-ть балів	Критерії оцінювання
5	завдання виконано якісно, самостійно та своєчасно; зміст завдання розкритий у повному обсязі, доцільно обрані інформаційні джерела, дібрана інформація систематизована й проаналізована; аспірант виявив ініціативність у пошуку додаткових джерел інформації та креативність у розумінні й творчому використанні набутих знань та умінь
4	завдання виконано самостійно та своєчасно; зміст завдання загалом розкритий, однак включені матеріали, що не мають безпосереднього відношення до теми; виявлення схильності до системно-наукового аналізу, прагнення до творчого використання набутих знань та умінь, але за наявності незначних помилок
3	завдання виконано не своєчасно, має місце порушення логіки й структури викладу матеріалу; робота не містить авторської думки; можливі суттєві помилки у виконанні завдань, але аспірант спроможний усунути їх під керівництвом викладача
0-2	завдання виконано поверхово, фрагментарно, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення; несвоєчасне та неякісне виконання завдань, вияв несамостійності в роботі

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль на денній формі навчання здійснюється у вигляді письмової модульної контрольної роботи (МКР).

Змістовий модуль І. «Джерелознавча база дослідження».

Тема «Джерельна база дослідження» (відбір та аналіз джерел з теми дослідження (дисертації, монографії, статті), використання бібліотечних фондів, наукометричних та статистичних баз тощо; оформлення бібліографічного опису).

Змістовий модуль II. «Робота з науковими текстами».

Тема «Наукова стаття як результат наукового дослідження» (написання статті за результатами власного наукового дослідження на засадах вимог до розроблення наукового тексту).

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Підсумкова кількість балів (max – 25)	Критерії оцінювання
22 - 25	Завдання виконано самостійно, логічно, цілісно, структуровано, з авторськими знахідками, оригінальними прикладами
18 - 21	Завдання виконано недостатньо самостійно, з порушеннями логічності, цілісності, структурованості, стандартно, з невеликою часткою авторської індивідуальності
11 - 17	Завдання виконано не логічно, не цілісно, стандартно, без авторської індивідуальності
1 - 10	Завдання виконано не самостійно або не виконано

6.4. Форми семестрового контролю

Семестровий контроль проводиться у формі заліку за усіма темами навчальної дисципліни «Науково-дослідна інфраструктура в галузі» (модулі «Джерелознавча база дослідження»; «Робота з науковими текстами»).

6.5. Шкала відповідності оцінок за системою ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання

F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни
---	---------------	--

Разом: 120 год. (лекції – 20 год., семінарські заняття – 12 год., самостійна робота – 80 год., МКР – 8 год.) залік

Разом: 120 год. (лекції – 20 год., семінарські заняття – 12 год., самостійна робота – 80 год., МКР – 8 год.) залік

Модулі	Змістовний модуль І					Змістовний модуль ІІ				
Назва модуля	«Джерелознавча база дослідження»					«Робота з науковими текстами»				
К-сть балів	113 б.					113 б.				
Лекції	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
Теми лекцій	Предмет, завдання і структура джерелознавства 1 б.	Класифікація джерельної бази 1 б.	Основи методології та методики джерелознавства 1 б.	Інформаційне забезпечення науково-педагогічних досліджень 1 б.	Наукові педагогічні і видання України та світу 1 б.	Науковий текст як результат наукового дослідження 1 б.	Основні види наукових текстів: змістовно-композиційна структура, стилістична специфіка 1 б.	Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії як одноосібний науковий рукопис 1 б.	Презентація наукових текстів 1 б.	Основи наукового цитування. Плагіат 1 б.
Теми семінарських занять	Структура джерелознавчої науки 11 б.			Пошук, накопичення та обробка науково-педагогічної інформації 11 б.	Мережа наукових видань 11 б.	Науковий текст як результат наукового дослідження 11 б.	Основні види наукових текстів: змістовно-композиційна структура, стилістична специфіка 11 б.			Основи наукового цитування. Плагіат 11 б.
СР	25 б.					25 б.				
МКР	25 б.		25 б.			25 б.			25 б.	
	Максимальна кількість балів до розрахунку: $226 : 100 = 2,26$ Розрахунок коефіцієнту: 2,26									

7. Рекомендовані джерела

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. «ДЖЕРЕЛОЗНАВЧА БАЗА ДОСЛІДЖЕННЯ»

Основні:

1. Історичне джерелознавство: підручник для студентів вищих навчальних закладів / Я.С. Калакура, І.Н. Войцехівська, С.Ф. Павленко та ін. 2-ге вид., доп. і перероб. К.: Либідь, 2017. 512 с.
2. Ліпич Л.Г. Методологія та організація наукових досліджень / Л.Г. Ліпич, С.М. Бортнік, І.Г. Волинець: навчальний посібник / за заг. ред. Л.Г. Ліпич. Луцьк : Вежа-Друк. 2018. 220 с.
3. Методологічні засади педагогічного дослідження : монографія / Є.М. Хриков, О.В. Адаменко, В.С. Курило, С.В. Савченко, Л.Ц. Ваховський; ред.: В.С. Курило, Є.М. Хриков; ДЗ «Луган. нац. ун-т ім. Т. Шевченка». Луганськ, 2013. 247 с.
4. Методологія та організація наукових досліджень: Конспект лекцій / укладач В.М. Кислий. Суми: Вид-во СумДУ, 2009. 113 с.
5. Стефанюк Г.В. Джерелознавство: навчально-методичний посібник / Г.В. Стефанюк: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2013. 131 с.

Додаткові:

1. Історіографія як важливий складник досліджень з історії освіти: європейський і вітчизняний виміри: зб. матеріалів наук.-методол. семінару з історії освіти / ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського [редкол.: Березівська Л.Д. (голова редкол.), Лапаєнко С.В., Сухомлинська О.В., Тарнавська С.В.; літ. ред. Дерев'янко Т.М.]. Київ : [ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського], 2018. 32 с.
2. Белінська В. Інституційний репозитарій як інструмент інформаційного забезпечення навчальної, наукової та міжнародної науково-дослідницької діяльності ЧДІЕУ / В. Белінська, Н. Мороз. *Вісник Книжкової палати*. 2013. № 8. С. 22–24. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2013_8_7 (дата звернення: 03.09.2024).
3. Березівська Л.Д. Основоположні засади історико-педагогічних досліджень: теорія і методологія / Л.Д. Березівська. *Шлях освіти*. 2010. № 1. С. 37–42.
4. Воровка М.І. Класифікація джерельної бази як етап історико-педагогічного дослідження: зб. наук. праць. Загальна педагогіка та історія педагогіки / М. Воровка. *Інноваційна педагогіка*. Випуск 7. Т1. С.9–12.
5. Стеценко М.Н. Джерелознавство як теоретична база історико – педагогічного дослідження. *Педагогічний дискурс* : зб. наук. праць / М.Н. Стеценко [гол. ред. І.М. Шоробура]. Хмельницький: ХДПА, 2013. Вип. 15. С. 679 – 682.

6. Сухомлинська О.В. Методологія дослідження історико-педагогічних реалій другої половини ХХ століття / О.В. Сухомлинська. *Шлях освіти*. 2007. №4. С. 6–12.

Інформаційні джерела:

1. Elsevier Journal Finder. URL: <https://journalfinder.elsevier.com/> (дата звернення: 23.08.2025).
2. Open Science in Ukraine. URL: <https://openscience.in.ua> (дата звернення: 03.08.2025).
3. Scopus. URL: www.scopus.com (дата звернення: 21.08.2025).
4. Web of Science. URL: <http://webofscience.com> (дата звернення: 22.08.2024).
5. Національна бібліотека ім. В. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua (дата звернення: 20.08.2025).
6. Сайт бібліотеки Університету Грінченка. URL: www.library.kubg.edu.ua (дата звернення: 19.08.2025).

Інституційні та тематичні репозитарії:

1. Directory of Open Access Repositories: <http://www.opendoar.org/>
2. Інституційний репозитарій як перспективна форма наукової та освітньої комунікації у вищому навчальному закладі: <http://conference.nbuv.gov.ua/report/view/id/414>
3. Відкритий архів ZENODO від CERN: <https://zenodo.org/>
4. Реєстр репозитаріїв re3data.org: <https://www.re3data.org/>

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. «РОБОТА З НАУКОВИМИ ТЕКСТАМИ»

Основні:

1. Войтко О.В. До питання про переклад анотації до наукової статті з української мови на англійську. *Український педагогічний журнал. KRAINIAN EDUCATIONAL JOURNAL*. 2015. № 2. С. 174 –189.
2. Кочан І.М. Українське термінознавство сьогодні. *Studia philologica*. 2017. Вип. 9. С. 93 – 101
3. Положення про академічну доброчесність науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та здобувачів освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка. ЗАТВЕРДЖЕНО Рішення Вченої ради Університету від 21 березня 2024 року (протокол № 2), введене в дію наказом від 21.03.2024 № 25. URL: https://kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/vdd/documenty_grinchenko_university/rozdil_2/Polozhennia_akademichna_dobrochesnist.pdf (дата звернення: 23.08.2025).
4. Сурмін Ю.П. Наукові тексти: специфіка, підготовка та презентація / Ю.П. Сурмін: навч.-метод. посіб. К.: НАДУ, 2008. 184 с. URL: <http://lib.rada.gov.ua/static/about/text/surmin.pdf> (дата звернення: 17.08.2025).

5. Тараненко, О. О. Українсько-російський суржик: статус, тенденції, оцінки, прогнози. *Мовознавство*. 2008. № 1. С.14 – 30

Додаткові:

1. Академічна доброчесність: виклики сучасності : рекомендаційний бібліографічний список літератури / Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка, Наук. б-ка ім. М. Максимовича, Інформ.-бібліогр. від. ; [упоряд. А.В. Козонушенко ; за заг. ред. І.І. Тіщенко. Київ : 2023. 31 с.

2. Академічне письмо: лінгвокультурологічний підхід: навч. посіб. / О. Семеног, І. Томашевська, О. Фаст, А. Семеног. Суми: СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2015. 190 с.

3. Бібліографічне посилання (загальні правила складання) відповідно до ДСТУ 8302:2015, запровадженого в дію в Україні 01.07.2016 : метод. рек. / Укр. інж.-пед. акад. ; уклад. С.В. Карпенко. –Харків : УПА, 2017. –20 с.

4. Богатирьов І.Г. Проблема плагіату в науково-дослідницькій роботі ад'юнкта, аспіранта. *Юридична Україна*. 2017. № 9/10. С. 78 – 81.

5. Горошкіна О., Груба Т. Українська наукова мова: теорія і практика : навчально-методичний посібник. Суми. Університетська книга. 2023. 108 с.

6. Гречаник О.Є. Академічна доброчесність учасників освітнього процесу. *Управління школою*. 2020. № 7/9. С. 24 – 33.

6. Колоїз Ж.В. Науковий стиль української мови : [практикум]. Кривий Ріг : КДПУ, 2018. 132 с.

7. Конспект лекцій з курсу «Методика виконання дисертаційної роботи (PhD Thesis Prospectus)» для здобувачів наукового ступеня доктора філософії / укл. І.Я. Омецінська. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 80 с.

8. Культура наукового мовлення : навчальний посібник / О. В. Діденко та ін. Хмельницький: Видавництво НАДПСУ, 2019. 248 с. URL: dpspace.nadpsu.edu.ua/bitstream/123456789/3199/1/kuljtura_naukovogo_movlennya_didenko.pdf (дата звернення: 20.08.2025).

9. Рейкін В.С. Основи наукових досліджень : конспект лекцій / В.С. Рейкін. Луцьк : Вид-во ПП Іванюк В.П., 2020. 111 с.

10. Семеног О.М. Культура наукової української мови: навч. посіб. / О.М. Семеног. 2-ге вид., стереотип. К.: ВЦ «Академія», 2012. 216

11. Структура наукової статті: від інструкції до списку літератури. URL: <https://na5ku.com.ua/uk/struktura-naukovoi-statti-vid-instrukczii-do-spisku-literaturi/> (дата звернення: 18.08.2025).

12. Alvesson M. & Gabriel Y. (2013). Beyond Formulaic Research: In Praise of Greater Diversity in Organizational Research and Publications. *Academy of Management Learning & Education*, 12(2), 245–263.

13. Helen SWORD (2012), *Stylish Academic Writing*, Harvard, MA: Harvard University Press. 2012. Book Reviews Special Forum: About Doing Resear. 17(5): 417 – 425.

Інформаційні джерела:

1. Кудінов І.О. Основи наукового цитування. URL: <https://www.donnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/8/2019/08/Kudinov-I.O.-Osnovi-naukovogo-czituvannya.pdf> (дата звернення: 23.08.2025).
2. Культура наукового мовлення : навчальний посібник / О.В. Діденко та ін. Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2019. 248 с. URL: dspace.nadpsu.edu.ua/bitstream/123456789/3199/1/kuljtura_naukovogo_movlennya_didenko.pdf (дата звернення: 21.08.2025).
3. Особливі випадки скорочень слів та словосполучень у бібліографічних записах / уклад. О.М. Устіннікова. Київ :Кн. палата України, 2017. 17 с. URL: http://www.ukrbook.net/elektr_publ/spysok_skorochen.pdf (дата звернення: 20.08.2025).
4. Презентація наукових розробок. URL: <https://era-ukraine.org.ua/wp-content/uploads/2024/01/Tema-1.6-1.pdf> (дата звернення: 20.08.2025).
5. Семеног О.М. Наукова мова як комунікативний феномен. URL: <http://conf.vntu.edu.ua/humed/2010/txt/Semenog.php> (дата звернення: 19.08.2025).
6. Що потрібно знати про плагіат: посібник з академічної грамотності та етики для «чайників». URL: http://library.kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/biblio/PDF/books_ac-gr.pdf (дата звернення: 17.08.2025).

ДОДАТКИ

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «НАУКОВО-ДОСЛІДНА ІНФРАСТРУКТУРА В ГАЛУЗІ»

Змістовий модуль І

Семінарське заняття 1. Структура джерелознавчої науки

План

І. Питання для обговорення.

1. Поняття структури джерелознавства.
2. Складові компоненти джерелознавства.
3. Зв'язок джерелознавства з іншими галузями знання.
4. Класифікація історико-педагогічних джерел.
5. Сучасні центри джерелознавчих досліджень в Україні.

Література основна: 1, 2, 4, 5.

Література додаткова: 1, 3, 5, 6.

Семінарське заняття 2. Пошук, накопичення та обробка науково-педагогічної інформації

План

І. Питання для обговорення.

2. Інформаційне забезпечення наукових досліджень.
3. Принципи пошуку наукової інформації.
4. Пошук інформації в бібліотеці.
5. Порядок обробки та групування інформації.
6. Техніка роботи зі спеціальною літературою.
7. Оформлення бібліографічного опису.

Література основна: 2-5.

Література додаткова: 2.

Інформаційні джерела: 2, 5, 6.

Інституційні та тематичні репозитарії: 2.

Семінарське заняття 3. Мережа наукових видань

План

I. Питання для обговорення.

1. Демонстрація й обговорення можливостей використання наукометричних баз як джерел інформації: Scopus; Web of Science Core Collection; Index Copernicus та інших.

2. Можливості пошукової системи Google Scholar.

3. Наукова індексація в Україні.

4. Можливості інформаційного ресурсу «Наукова періодика України», Національної бібліотеки України ім. В. Вернадського.

Сайт бібліотеки Університету Грінченка.

5. Інституційний репозитарій як перспективна форма наукової та освітньої комунікації у закладі вищої освіти.

Література основна: 4.

Література додаткова: 2.

Інформаційні джерела: 1, 2, 3, 4, 5, 6.

Інституційні та тематичні репозитарії: 1-4.

Змістовий модуль II

Семінарське заняття 1. Науковий текст як результат наукового дослідження

План

I. Питання для обговорення.

1. Сутність понять «наукове дослідження», «науковий текст».

2. Специфіка наукового тексту.

3. Структура наукового тексту.

4. Елементи наукового тексту.

5. Етапи роботи над науковим текстом.

6. Загальні вимоги до розроблення наукового тексту.

Література основна: 1, 2, 4, 5.

Література додаткова: 3, 7, 9, 11.

Інформаційні джерела: 1, 3.

Семінарське заняття 2. Основні види наукових текстів: змістовно-композиційна структура, стилістична специфіка

План

I. Питання для обговорення.

1. Тези як короткий виклад основних положень наукового дослідження.
2. Наукова стаття як результат наукового дослідження.
3. Звіт за результатами наукового дослідження.
4. Наукова монографія.
5. Дисертація.
6. Відгуки, рецензії на дисертацію.

Література основна: 4.

Література додаткова: 2, 3, 5, 8, 10, 11, 12, 13.

Інформаційні джерела: 4.

Семінарське заняття 3. Основи наукового цитування. Плагіат

План

I. Питання для обговорення.

1. Оформлення посилань і цитат.
2. Зміна тексту, коментарі та скорочення в цитатах.
3. Перевірка унікальності тексту.
4. Сутність поняття «плагіат».
5. Класифікація типів плагіату.
3. Шляхи виявлення плагіату.

Література основна: 3.

Література додаткова: 1, 3, 4, 6, 12, 13.

Інформаційні джерела: 1, 3, 6.